

Publicerat om delat ledarskap mellan chefer

En forskargrupp har sedan slutet av 1990-talet återkommande studerat fenomenet delat ledarskap mellan chefer. Bland annat har omfattningen av delat ledarskap i svenskt arbetsliv kartlagts och de juridiska aspekterna utretts. Främst har dock intresset varit riktat mot att förstå det delade ledarskapets former, processer och möjligheter. Forskningen har genomförts med medel från Arbetslivsinstitutet, Vinnova, Forte, Afa Försäkring och till mindre del även Institutionen för pedagogik och didaktik. Aktuella forskare är Marianne Döös¹, Lena Wilhelmson², Jenny Madestam³, Åsa Örnberg⁴ och Erik Berntson⁵. De senaste forskningsprojekten har undersökt delat ledarskap i skola och förskola:

Delat ledarskap – en alternativ berättelse. Om föreställningar, chefspraktik och lagstiftning.

Funktionellt delat ledarskap – en modell för hållbart chefskap i skola och förskola? Se t.ex.

<http://www.edu.su.se/rektors-och-skolledarskapsutbildning/relevant-forskning/publikationer>.

Två böcker i ämnet: En riktad till chefer och till studenter på arbetslivsinriktade utbildningar vid universitet och högskolor och en specifikt till chefer och studenter som är intresserade av skola och förskola:

Döös, M., Wilhelmson, L. & Backström, T. (2013). *Delat ledarskap. Om chefer i samarbete*. Stockholm: Liber (2a rev. uppl.).

Wilhelmson, L., & Döös, M. (red.). (kommande, 2019). *Delat ledarskap i förskola och skola. Om täta samarbeten som kräver och ger förutsättningar*. Lund: Studentlitteratur.

Följande har i övrigt publicerats av forskarlaget i och med anknytning till ämnet delat ledarskap mellan chefer. Både populärvetenskapligt och traditionellt vetenskapliga texter (i bokstavsordning efter första författaren).

Backström, T. (2006). Medarbetare till delande chefer. *Loop*, 2(8), 48–50.

Backström, T., Döös, M., & Wilhelmson, L. (2006). Chefen som regissör – ledarskap och medarbetarskapets självorganiserande processer. I C. von Otter (red), *Ledarskap för fria medarbetare - en antologi* (s. 123–158). Stockholm: Arbetslivsinstitutet.

Backström, T., Granberg, O. & Wilhelmson, L. (2008). Alternativa former av ledarskap. En kunskapsöversikt om chefers ledarskap. I M. Döös & K. Waldenström (red), *Chefskapets former och resultat. Två kunskapsöversikter om arbetsplatsens ledarskap*. VR 2008:15. (s. 21-116). Stockholm: Vinnova.

Biglari, S. (2006). *Delat ledarskap i medarbetarperspektiv. Medarbetar- och chefserfarenheter vid två företag*. Arbetslivsrapport 2006:39. Stockholm: Arbetslivsinstitutet.

Döös, M. (2006). Att dela ledarskap. *Loop* 2(8), 44—46.

Döös, M. (2015). Together as one: Shared leadership between managers. *International Journal of Business and Management*, 10(8), 46-58. doi: 10.5539/ijbm.v10n8p46

Döös, M., Vinell, H., & von Knorring, M. (2017). Going beyond “two-getherness”: Nurse managers’ experiences of working together in a leadership model where more than two share the same chair. *Intensive and Critical Care Nursing*. doi: 10.1016/j.iccn.2017.04.009

¹ Institutionen för pedagogik och didaktik, Stockholms universitet, marianne.doos@edu.su.se

² Institutionen för pedagogik och didaktik, Stockholms universitet, lena.wilhelmson@edu.su.se

³ Institutionen för samhällsvetenskap, Södertörns högskola, jenny.madestam@sh.se

⁴ Juridiska institutionen, Stockholms universitet, asa.ornberg@juridicum.su.se

⁵ Psykologiska institutionen, Stockholms universitet, erik.berntson@psychology.su.se

- Döös, M., & Wilhelmson, L. (2003). Delat ledarskap – en trend i vardande? I C. von Otter (red), *Ute och inne i svenskt arbetsliv – forskare analyserar och spekulerar om trender i framtidens arbete. Arbetsliv i omvandling 2003:8* (s. 323–344). Stockholm: Arbetslivsinstitutet.
- Döös, M. & Wilhelmson, L. (2004). Två på chefsstolen – om delat ledarskap. *Chefer & Ledare i vården*, 36(2), 4–9.
- Döös, M., Wilhelmson, L. & Backström, T. (2010). *Chefer i samarbete. Om delat och utvecklande ledarskap*. Malmö: Liber.
- Döös, M., Wilhelmson, L., & Hemborg, Å. (2003). Smittande makt – samledarskap som påverkansprocess. *Ledmotiv*(3), 58–71.
- Döös, M., Wilhelmson, L., & Hemborg, Å. (2003). Delat ledarskap som möjlighet. I L. Wilhelmson (red), *Förnyelse på svenska arbetsplatser. Balansakter och utvecklingsdynamik* (s 182–211). Stockholm: Arbetslivsinstitutet.
- Döös, M., Wilhelmson, L., Madestam, J., & Örnberg, Å. (2017). Shared principalship: The perspective of close subordinate colleagues. *Leadership and Policy in Schools*, 18(4). doi: <http://dx.doi.org/10.1080/15700763.2017.1384503>
- Döös, M., Wilhelmson, L., Madestam, J., & Örnberg, Å. (2017). The shared principalship: Invitation at the top. *Internationa Journal of Leadership in Education*, 1-19. On-line publ Open Access 170508. doi: 10.1080/13603124.2017.1321785
- Döös, M., Madestam, J., Wilhelmson, L., & Örnberg, Å. (2018). The principle of singularity: A retrospective study of how and why the legislation process behind Sweden’s Education Act came to prohibit joint leadership for principals. *Nordic Journal of Comparative and International Education*, 2(2-3), 39-55. doi: <http://doi.org/10.7577/njcie.2757>
- Döös, M., Hanson, M., Backström, T., Wilhelmson, L., & Hemborg, Å. (2005). Delat ledarskap i svenskt arbetsliv – kartläggning av förekomst och chefers inställning. *Arbetsliv i omvandling 2005:15*. Stockholm: Arbetslivsinstitutet.
- Döös, M., Backström, T., Melin, M., & Wilhelmson, L. (2012). Isolated cases or widespread practice? The occurrence of sharing managers in Swedish working life. *Economics and Business Letters*, 1(3), 23-36.
- Hellstadius, M. (2018). *Rättsliga aspekter av ett funktionellt delat ledarskap i skolan och förskolan*. Promemoria (Opubl.). Vallentuna: Hellstadius Utbildning & Rådgivning AB. https://www.edu.su.se/polopoly_fs/1.373786.1519224598!/menu/standard/file/Ra%CC%88ttsliga%20aspekter%20av%20Funktionellt%20Delat%20Ledarskap%20i%20skola%20och%20%C3%B6rskola%202018.pdf
- Madestam, J. (2017). En rektor när staten åter vill styra. Förändringar i skollagen som uttryck för metagovernance. *Nordisk Administrativ Tidsskrift*, 94(2), 37-58. <https://www.djoef-forlag.dk/sites/nat/>
- Morin, C. (2006). Nästan hälften vill dela på ledarskapet. *Loop* (8), 15–19.
- Thelander, E. (2008). *Mot bättre vetande: Nya vägar till kunskap i arbetslivet*. (s 85–93) ”När herren på täppan är två” i VR 2008:1. Stockholm: Vinnova. Se www.vinnova.se
- Vinell, H. (2013). *Chefsjuksköterskors erfarenheter av flerdelat ledarskap. En intervjustudie om möjligheter och svårigheter när fler än två sitter på samma stol*. Magisteruppsats vid Institutionen för lärande, informatik, management och etik, Karolinska institutet, Stockholm.
- Wilhelmson, L. (2005). Delat ledarskap – en kompetent relation. *Loop*. 1(4), 46–48.

- Wilhelmson, L. (2006). Transformative learning in joint leadership. *Journal of Workplace Learning*, 18(7–8), 495–507.
- Wilhelmson, L. & Döös, M. (2000). *Förändringens resa. Om kompetens och organisatoriskt nyskapande på Ericsson Internet Group*. Stockholm: Arbetslivsinstitutet.
- Wilhelmson, L., Döös, M., Backström, T., Bellaagh, K., & Hanson, M. (2006). *Perspektiv på delat ledarskap i några kommunala verksamheter. Uppfattningar från 14 delande enhetschefer, deras medarbetare och överordnade, i Stockholms stad*. Arbetslivsrapport 2006:50. Stockholm: Arbetslivsinstitutet.
- Wilhelmson, L., Döös, M., Backström, T., Bellaagh, K. & Hanson, M. (2006). En studie av parledarskap - sammanfattning. Om faser, arbetssätt och uppfattningar från 14 delande chefer, deras medarbetare och överordnade i Stockholms stad. Bilaga i Ekwall, E. & Goding, G., *Delat ledarskap. En alternativ arbetsform i Stockholm stad? Slutrapport*. Stadsledningskontoret, Kompetensfonden, projekt Delat ledarskap, proj.nr 681-6559. Stockholm: Stockholms stad.
- Wilhelmson, L., & Döös, M. (2009). Sustainable heritage in a rapidly changing environment. In P. Docherty, M. Kira, & A. B. Shani (Eds.), *Creating sustainable work systems: Developing social sustainability*. (pp. 117-130) (revised 2nd ed.). London: Routledge.
- Wilhelmson, L., & Döös, M. (2009). Breaking the rules: Organisational innovation based on empowerment and interaction. In L. Wilhelmson & M. Döös (Eds.), *Organising work for innovation and growth. Experiences from ten companies*. VR 2009:22 (pp. 9-20). Stockholm: VINNOVA/FAS/Work-In-Net. www.vinnova.se
- Wilhelmson, L., & Döös, M. (2012). *Kollektiva former av ledarskap i skola och förskola: I spåren av nya skollagen* (Opubl. rapport, <http://su.avedas.com/converis/person/4427>). Stockholm: Institutionen för pedagogik och didaktik, Stockholms universitet.
- Wilhelmson, L., & Döös, M. (2012). Förlegad syn på ledarskap. *Chef & Ledarskap*(6), 40. <http://www.lararnasnyheter.se/chef-ledarskap/2012/12/11/forlegad-syn-pa-ledarskap>
- Wilhelmson, L., & Döös, M. (2016). Joint principalship: A potential support for democratic practice in schools. *Nordic Journal of Studies in Educational Policy*, 2(1), 1-11. Doi: <http://dx.doi.org/10.3402/nstep.v2.31681>
- Wilhelmson, L., & Döös, M. (2017). Erfarenheter av delat ledarskap i den lokala skolan: Rektorers och arbetslagsledares röster. *Pedagogisk Forskning i Sverige*, 22(1-2), 101-123. <http://journals.lub.lu.se/index.php/pfs/article/view/16821>
- Wilhelmson, L., & Döös, M. (2018). Samledarskap i skola och förskola – en förlorad potential. I O. Johansson & L. Svedberg (red.), *Att leda mot skolans mål* (uppl. 2:3, s. 151-164). Malmö: Gleerups.
- Öman, S. (2005). *Juridiska aspekter på samledarskap – hinder och möjligheter för delat ledarskap*. Arbetslivsrapport 2005:29. Stockholm: Arbetslivsinstitutet.
- Örnberg, Å. (2016). Rättsliga förutsättningar att dela på rektorsuppdraget i grund- och gymnasieskola. *Förvaltningsrättslig tidskrift*, 2016(1), 141-157.